

Kommentteja KarTuTa- loppuraportin toimenpide-ehdotuksiin koskien Isojärveä

Hannu Hakamäki, Isojärvi-Seura ry

Raportin yhteenvedossa todetaan:

”Kyse on valtakunnallisesta pilottihankkeesta, jossa on kansainvälisestikin vertaillen poikkeuksellisen monipuolisesti ja kattavasti arvioitu vesistön tilaan vaikuttavia tekijöitä sekä toimenpiteiden kustannuksia ja hyötyjä.”

Kommentti: Hanke on todella kattava ja vesistön tilaan vaikuttavia tekijöitä on arvioitu monipuolisesti. Mallitarkastelut ovat mittavia. Kuten raportissakin todetaan mallien kirjo oli suuri vaihdellen yksinkertaisista EXCEL-laskentamalleista monimutkaisempiin tilastollisiin malleihin ja simulointimalleihin.

Kommentteja esitettyihin Isojärveä koskeviin toimenpide-ehdotuksiin:

Raportissa todetaan:”Tarkastelujen perusteella Isojärveen kohdistuva ulkoinen kuormitus on liian suuri. Järven vedenlaadun parantaminen edellyttää ulkoisen kuormituksen vähentämistä noin 17 %, mikä käytännössä edellyttää vesiensuojelutoimia koko vesistöalueella. Ulkoista kuormitusta vähennettäessä on tarpeen keskittyä maatalouden vesiensuojeluun ja viljelykäytäntöjen muutoksiin. Isojärven säännöstelyä kehittämällä voidaan myös parantaa järven ekologista tilaa. Kevättulvan voimistaminen ja kesän alimpien vedenkorkeuksien nosto vähentäisivät umpeenkasvua. Haitallisen alhaiseksi koettujen vedenkorkeuksien nousu vaikuttaisi myönteisesti virkistyskäyttöön. Kevään vedenkorkeuksien nosto haittaisi kuitenkin alavien rantapeltojen viljelyä ja mahdollisesti lisäksi myös rantatonttien vettymistä”.

Kommentti : On tärkeää tiedostaa, että Isojärven ulkoisen kuormituksen vähentäminen edellyttää toimia koko vesistöalueella, koska järven valuma-alue kattaa valtaosan, 85 % Karvianjoen vesistöalueesta. Tämän toisaalta pitäisi helpottaa Isojärven kuormituksen pienentämistä, koska missä tahansa yläjuoksulla tehty parannus vaikuttaa myös Isojärveen. Toisaalta mahdollisia vähentämiskohteita on niin laajalla alueella, että keskittyminen ja” Isojärviläisten” resurssien keskittäminen oikeisiin kohtiin on vaikeaa.

Raportin kohdassa 7. Järvikohtaiset toimenpide-ehdotukset, tuodaan esille Isojärven kohdalla tarve keskittyä maatalouden vesiensuojeluun ja viljelykäytäntöjen muutoksiin. Raportin kohdassa 5.5.2 Kustannustehokkaimmat toimenpiteet-vaihtoehto, tuodaan esille metsätaloutta koskien: ”Hakkuualueiden suojavyöhykkeet arvioitiin kustannustehokkaimmiksi kaikilla järvillä” ja turvetuotantoa koskien: ” Koko vesistöalueella (Isojärvellä) ja Karvianjärvellä turvetuotannon toimenpiteet (virtaaman säätö) kuuluvat myös kustannustehokkaimpien joukkoon.” Edellä olevat toteamukset eivät anna selvää kuvaa, mihin todella kannattaa ja pitäisi keskittyä. Isojärven säännöstelyn kehittämisestä ja samalla koko Karvianjoen vesistön säännöstelyn kehittämisestä on oma projektinsa. Projektia on viety eteenpäin lukuisilla seminaareilla ja työpajoilla, mutta mitään konkreettista ei olla saatu aikaan. Isojärveä säännöstellään edelleen Vaasan Hallinto-oikeuden vuoden 2007 päätöksen mukaisesti.

Tulevaisuus : Millä resursseilla ja organisaatioilla ja milloin pureudutaan konkreettisiin, yksilöityihin, ulkoisen kuormituksen vähentämiskohteisiin? Miten KarTuTaa hyödynnetään jatkossa?